

ZE SVĚTA FEJKLANDU (1).

povšimněte si prosím, že jsem u mého seriálu FAKE NEWS (FN a špatná logika) musel změnit adresu na

<http://hurontaria.baf.cz/FAKE/fakes.htm>

Vypadá sice podobně, jako ta stará, ale na konci je změněni "fake" na fakes". Jsou tam už všechny díly jednotlivě ke stažení. Pokud bych to předělal na knihu, tak až tak za rok. Zato doporučuji moje knihy (zdarma ke stažení):

UMÍME LOGICKY MYSLET?

<http://hurontaria.baf.cz/BETA/logickya.pdf>

UMÍME DISKUTOVAT?

<http://hurontaria.baf.cz/BETA/diskutovata.pdf>

V onom seriálu FAKE NEWS jsem uvedl několik výrazů, které jsem nazval DISKVALIFIKÁTORY,

neboť oslabují věrohodnost zprávy, ve které jsou uvedeny. Jsou to slova, které popisují velikost, množství, ohodnocení, kvalitu, všeobecné svědectví, odkazy na "logiku", dobu či čas a podobně. Jsou to teda většinou výrazy místa - KDE?, vlastností - JAKÝ, či kvality - JAK?, časové - KDY? , množství - KOLIK?, odkazy - KDO, CO? . Většinou jsou to, jak říká gramatika, příslovce a jsou celkem dobrým indikátorem, že může jít o fejk či alespoň o tzv. novinářskou "kachnu". Pravda, často se bez nich neobejdeme, ale pokud neobsahují referenci či zdůvodnění, jsou to výrazy obsahově celkem "prázdné" (všimněte si, jak jsou nepřesné), jako jsou třeba tyto výrazy, popisující:

VELIKOST A MNOŽSTVÍ: většinou, zhruba, přibližně, pravděpodobně, maximálně, minimálně, průměrně, menšina, malá menšina, většina, převážně, podle statistiky, zanedbatelně, mnoho, málo, trochu, atd.

OHODNOCENÍ A KVALITA:

patrně, možná, snad, sotva, zřejmě, naopak, soustavně, výjimečně, v průměru, zřídka, "je to nesmysl", "dává to smysl", je to "logické", hlavně, částečně, přes politické spektrum, různé nadávky, atd.

ČASOVÉ A MÍSTNÍ?

někde, nikde, sem tam, na západě, v Rusku, u nás doma, v EU, v cizině, nedávno, v budoucnu, dříve, později, na začátku, postupem času, nedávné, současné, zastaralé, klasické, moderní, stále se opakující, nikdy ne-, jen někdy, často, ještě ne, už ne, atd.

SVĚDECVÍ, ODVOLÁNÍ NA:

tisk, TV, net, čtenáře, známou osobnost, anonyma, tajnou službu, zaujatost, tradici, jiný článek, proti konkurenci, nařízení, pravidla, neznámé zákony, pocity, zaujatost, "už X. řekl", emoce (obzvláště ty negativní), "nikdo si nemyslí", skoro všechny výrazy začínající "geo-", "neo-", "multi-", kulturní, pravice, levice, převážně, naše sjednocená (třeba Evropa :-), "zelená", "rudá", "mluvím za většinu", atd.

Tento seznam není - ani zdaleka (taky takový výraz) - vyčerpávající, ale to už poznáte v praxi. Autoři tyto výrazy používají, aby si dodali věrohodnosti či jako jakési "zdůvodnění" toho, na co by nenašli důkazy anebo jsou líní je hledat. A přitom ale chtějí, abychom my tomu naopak věřili :-). Ty výrazy jsou právě dobrým indikátorem, že může jít o fejk. Je zajímavé si spočítat, kolik jich v jednom, jediném článku najdeme. Místo fejků bych je ale nazýval jen "ejky" (protože ta f= fakta tam prostě nejsou), ale pravda, ještě to samo nestačí k tomu, aby se tvrdilo, že se opravdu jedná o fejk.

Tak či onak, rozhodování zda "fejk či nefejk" není často snadné.

Ovšem nově vytvořené Úřady, které mají rozhodovat, co je fejk a co ne, to mají daleko lehčí než my: seshora je jim dají směrnice a co se tam nevejde, posoudí sami podle toho, komu jejich úřad slouží, teda podle toho, kdo je platí :-). Jak už jsem psal, některá strana fejkuje míň, druhá víc, ale každá trochu, případně se jen vyhýbá říci pravdu. Takže zhruba polovičku fejků vám ten Úřad stejně nevyjeví (tahle věta je ostatně také fejk, proč asi? :-).

Příště si povíme něco o tom, co nám vlastně říkají politici těmi svými nadávkami. To ovšem nejsou jen diskvalifikátory, ale přímo "infikátory", protože často vyvolávají řetězovou reakci stejně zavánějících exkrementálních odpovědí :-)

hh